

Till
Kommunstyrelsen

Till Kommunfullmäktige, för kännedom

Granskningsrapport: Granskning Uppföljande granskning
IT- organisation och funktion.

Vi har genomfört en uppföljande granskning av den granskning som genomfördes 2014 avseende kommunens IT- organisation och funktion.

Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2016.

Vid granskningen 2014 kunde bland annat konstateras att IT-verksamheten i kommunen inte är ändamålsenlig eller effektiv och att det finns stora risker för driftsäkerheten och systemsäkerhet. Vår bedömning är att riskerna i första hand återfinns inom kommunen som beställare/systemägare och inte inom tekniksidan.

Vi kan nu konstatera att åtgärder vidtagits i mycket begränsad omfattning och det finns t.ex. fortfarande brister i den interna beställarfunktionen hos Köpings kommun. Vi kan dock konstatera att kommunen har en samordnande funktion avseende IT-strategiska frågor men att denna är en tillfällig lösning i avvaktan på en eventuell ny rekrytering. Kommunen är enligt uppgift på gång att se över hur organisationen kring IT-samordningen internt i kommunen ska se ut framöver.

Vi ser allvarligt på kommunens passivitet i denna fråga och att kommunstyrelsen inte avlämnade något svar till revisionen på den förra granskningen.

Kommunrevisionen överlämnar rapporten till Kommunstyrelsen och begär svar senast den 30 september 2016 på vilka åtgärder styrelsen har för avsikt att vidta med anledning av granskningen och de synpunkter som lämnas i rapporten.

Georg Lövelius
Sammanställande i revisionen

Köpings kommun

Uppföljande granskning
IT- organisation och funktion
Revisionsrapport

Offentlig sektor
KPMG AB
2016-05-17
Antal sidor: 6

Innehåll

1.	Bakgrund	1
2.	Syfte	1
3.	Avgränsning	1
4.	Revisionskriterier	2
5.	Ansvarig nämnd	2
6.	Metod	2
7.	Projektorganisation	2
8.	Granskningsresultat	2
8.1	Dokumentation kring informationssäkerhet och förvaltning	2
8.2	Samverkan mellan förvaltningar för ökad beställarkompetens	3
8.3	Kommunövergripande IT-strategi	3
8.4	Systemförvaltarfunktionen	3
8.5	Övriga styrdokument inom IT-området	4
8.6	Systemförvaltarplaner och systemsäkerhetsplaner	4

1. Bakgrund

Vi har av Köpings kommuns revisorer fått i uppdrag att följa upp granskning som genomfördes 2014 avseende kommunens IT- organisation och funktion.

Vid granskningen kunde konstateras att IT-verksamheten i kommunen inte är ändamålsenlig eller effektiv och att det finns stora risker för driftsäkerheten och systemsäkerhet. Vår bedömning är att riskerna i första hand återfinns inom kommunen som beställare/systemägare och inte inom tekniksidan.

Trots begäran om svar på granskningen som genomfördes 2014 har kommunstyrelsen inte lämnat något svar till revisorerna.

Revisorerna bedömer att det är *väsentligt* att IT-stödet fungerar och att rollerna mellan de olika funktionerna i organisationen är tydliggjorda och relevanta för att uppnå god säkerhet och kontroll av kommunernas IT-system. Revisorerna bedömer vidare att det finns stora *risker* med betydande konsekvenser för såväl kommunernas verksamheter som för enskilda individer om IT-system och säkerhet brister.

2. Syfte

Syftet med granskningen har varit att följa upp om kommunen vidtagit åtgärder med anledningen av följande synpunkter som lämnades vid granskningen:

- Dokumentation saknas kring såväl informationssäkerheten som kring den dagliga förvaltningen/driften på användarsidan.
- Samverkansformer bör utarbetas mellan såväl systemägare som systemförvaltare mellan de olika verksamheterna och förvaltningarna för att på så sätt öka sin beställarkompetens gentemot IT-avdelningen.
- Kommunövergripande strategier för IT bör tas fram som stöd för verksamhetsutvecklingen samt effektivisera och säkra systemförvaltning i samtliga kommunens system.
- Funktionen som systemförvaltare bör definieras.
- En rutin bör tas fram som säkerställer att uppgifterna om vem som är systemförvaltare hålls uppdaterade och aktuella.
- Uppdatera kommunens styrdokument inom IT-området.
- Ta fram systemförvaltarplaner och systemsäkerhetsplaner för de system som ägs i kommunen.

3. Avgränsning

Granskningen har omfattat uppföljning av de synpunkter som lämnades vid granskningen 2014.

4. Revisionskriterier

Vi har bedömt om verksamheten uppfyller

- Kommunens interna styrdokument avseende IT-verksamhetens uppdrag och organisation
- Den centrala IT-funktionens eventuella eget serviceåtagande, verksamhetsplan eller motsvarande
- Systemförvaltningsplaner
- Interna kontrollen

5. Ansvarig nämnd

Kommunstyrelsen.

6. Metod

Granskningen har genomförts genom:

- Dokumentstudie av relevanta dokument
- Intervjuer med berörda tjänstemän inom kommunen
- Inhämtande av svar från kommunchef

7. Projektorganisation

Granskningen har utförts av Sara Linge, konsult, i samverkan med Karin Helin Lindkvist, kundansvarig.

8. Granskningsresultat

Den uppföljande granskningen har utgått från den tidigare genomförda granskningen avseende IT-organisationen inom Köpings kommun. Den uppföljande granskningen rör den del som omfattade kritiken som lämnades avseende hanteringen av IT-organisation och funktion inom Köpings kommun och inte den del av tidigare granskning som avsåg Västra Mälardalens kommunalförbunds drift av IT.

8.1 Dokumentation kring informationssäkerhet och förvaltning

I tidigare genomförd granskning konstaterades att IT-organisationen för Köpings kommun tycks vara ändamålsenlig och effektiv på utförarsidan, d v s den IT-organisation som man skapat inom det gemensamma kommunalförbundet. Däremot finns stora brister på beställarsidan, d v s i kommunernas eget ansvar för kravställande avseende IT som stöd för verksamhetsutveckling och säkerhet kring drift och personuppgifter.

8.2 Samverkan mellan förvaltningar för ökad beställarkompetens

I tidigare granskning konstaterades att:

Vi kan konstatera att det finns brister i den interna beställarfunktionen hos Köpings kommun. Bristerna återfinns såväl inom den centrala strategiska planeringen avseende kommunens IT som stöd för verksamhetsutveckling som avseende informationssäkerheten (även den på central nivå).

Vi rekommenderar kommunen att hitta samverkansformer mellan såväl systemägare som systemförvaltare mellan de olika verksamheterna och förvaltningarna för att på så sätt öka sin beställarkompetens gentemot IT-avdelningen, ta fram kommunövergripande strategier för IT som stöd för verksamhetsutvecklingen samt effektivisera och säkra systemförvaltning i samtliga kommunens system.

I uppföljningen kan vi konstatera att kommunen har en samordnande funktion avseende IT-strategiska frågor men att denna är en tillfällig lösning i avvaktan på en eventuell ny rekrytering. Kommunen är enligt uppgift på gång att se över hur organisationen kring IT-samordningen internt i kommunen ska se ut framöver.

I nuläget saknas dock former för samverkan och strategiarbete avseende Köpings kommuns IT som stöd för verksamheten och beställningar av IT-tjänster av leverantörer och Västra Mälardalens kommunalförbund.

8.3 Kommunövergripande IT-strategi

Vi kan konstatera att det fortfarande är den äldre IT-strategin som beslutades 2008 som är gällande. Enligt uppgift i uppföljningen finns ett uppdrag från kommunfullmäktige 2016 att ta fram en ny IT-och bredbandsstrategi.

Enligt vår bedömning är det angeläget att fullmäktiges uppdrag verkställs snarast möjligt för att komma vidare med det strategiska arbetet för IT som stöd för verksamheten.

8.4 Systemförvaltarfunktionen

I tidigare genomförd granskning konstaterades att:

Vi kan vidare konstatera att det inom varje nämnds/förvaltnings område finns en systemägare som också är och tar ansvar för informationssäkerheten. Dock saknas mycket dokumentation kring såväl informationssäkerheten som kring den dagliga förvaltningen/driften på användarsidan.

Funktionen som systemförvaltare återfinns till viss del inom andra tjänster men den är otydlig och odefinierad. Vi rekommenderar att ansvar och uppdrag för systemförvaltarna definieras och dokumenteras samt att en rutin tas fram som säkerställer att uppgifterna om vem som är systemförvaltare hålls uppdaterade och aktuella.

Observera att kompetens kring systemen men framförallt tid för aktiv förvaltning och utveckling av verksamhetssystemen är avgörande för en effektiv verksamhet. De två stora förvaltningarna Barn-

och Utbildning och Vård – och Omsorg har idag mycket krävande verksamhetssystem, helt avgörande för driften av verksamheten.

I uppföljningen kan vi konstatera att det inte finns någon färdigställd tjänstebeskrivning, arbetsbeskrivning eller liknande avseende rollen som systemförvaltare. Enligt uppgift pågår arbete med att ta fram en sådan inom kommunen och det planeras finnas på plats före sommaren 2016.

En förteckning över samtliga system i kommunen med vem eller vilka som är systemförvaltare finns nu på plats vilket ger bättre förutsättningar att arbeta strukturerat med såväl roller som ansvar kring systemens säkerhet och drift.

8.5 Systemförvaltarplaner och systemsäkerhetsplaner

I tidigare granskning har vi konstaterat att:

Vi kan konstatera att det i kommunen inte finns några mallar eller standarder för systemförvaltarplaner eller systemsäkerhetsplaner. Hur verksamhetssystemen ska dokumenteras och varför är oklart vilket framkommer både vid förfrågningar av dokument i revisionsgranskningen och i intervjuer med tjänstemän i kommunen. Vi kan se att det finns en ambition av ett mycket tydligare system avseende ansvar och dokumentation i kommunens antagna policy än vad som faktiskt återfinns i verkligheten.

I uppföljningen kan vi konstatera att systemförvaltarplaner, systemsäkerhetsplaner eller andra dokument som stödjer säkerhet, drift, utveckling och beställningar kring befintliga system i kommunen fortfarande saknas.

8.6 Övriga styrdokument inom IT-området

I uppföljningen har vi inte tagit del av några andra styrdokument inom IT-området i kommunen som stärker utveckling, uppföljning, skötsel, säkerhet eller beställningar av tjänster för att få ett strategiskt, kostnadseffektivt och säkert IT stöd som möjligt för kommunens verksamheter.

En person är anställd för att ansvara för informationssäkerheten i kommunen. Denna funktion har fått i uppdrag att påbörja en projektplanering avgränsat kring just informationssäkerhet. Projektets syfte är enligt uppgift att kartlägga brister och fungera som ett underlag för framtida inriktning/policy kring informationssäkerhet.

KPMG, dag som ovan

Sara Linge
Certifierad kommunal revisor